

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/957,Miedzynarodowa-konferencja-dla-nauczycieli-polskich-i-niemieckich-pt-Edukacja-hi.html>
16.03.2026, 17:25

Międzynarodowa konferencja dla nauczycieli polskich i niemieckich pt. Edukacja historyczno - polityczna. Spotkania uczniów w Gdańsku i Muzeum Stutthof - Gdańsk 8-14 lipca 2006 r.

08.07.2006

Stutthof i Gdańsk związane są z najbardziej tragicznymi i najwznioślejszymi wydarzeniami, które miały miejsce w Europie w XX w. Daje to duże możliwości w zainteresowaniu uczniów i pomaga w zrozumieniu problematyki historycznej. Uczestnicy konferencji zastanawiali się, na jakie aspekty położyć nacisk, po jakie metody sięgać. Organizacją ze strony polskiej zajmowała się Justyna Skowronek (Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku), ze strony niemieckiej - dr Wolfram Meyer zu Utrup (Ministerium für Bildung, Jugend und Sport w Poczdamie).

Okazją do wzajemnego poznania się stały się wycieczki zorganizowane przez uczestników z Gdańska i okolic. Koordynatorką wyjazdów była Anna Krajnowska (Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku). Polacy i Niemcy wspólnie odwiedzili m.in. Pruszcz Gdański, Sopot, Wejherowo. Merytoryczna część konferencji rozpoczęła się od wprowadzenia historycznego, jakim był wykład prof. Andrzeja Gąsiorowskiego zatytułowany „Stosunki polsko-niemieckie na Pomorzu w XX wieku”.

Część warsztatowa odbyła się na terenie Muzeum Stutthof. Merytoryczną opiekę sprawowali jego pracownicy - Agnieszka Chyrek i Marcin Owsiański. Uczestnicy prezentowali wybrane zagadnienia dotyczące historii obozu. Za najbardziej przemawiającą, ale zarazem kontrowersyjną, została uznana metoda dramy. Nauczycielka historii z Niemiec wcieliła się w rolę byłego strażnika. Zaznaczyła, że jest rok 1947, przebywa w celi i czeka na proces. Następnie przedstawiła typowy dla funkcjonariuszy reżimu sposób myślenia: wykonywałem rozkazy, jestem niewinny. W trakcie ewaluacji pojawiło się kilka głosów krytycznych: oprócz oprawcy powinna pojawić się ofiara, drama dąży do wywołania z góry określonych uczuć. Ostatecznie uznano dramę za potrzebną formę, stwierdzono jednocześnie, że musi jej towarzyszyć komentarz, który wyjaśni intencje aktora i skieruje myśli widzów (uczniów) w odpowiednim kierunku.

Widoczne było różne traktowanie empatii przez niemieckich i polskich nauczycieli. Ci pierwsi odwołują się do niej częściej. Natomiast nauczyciele polscy częściej odwołują się do symboli. Uczestnik z Niemiec zwrócił uwagę, że wyjazd do obozu ma służyć nauce na przyszłość.

Uczniowie dostrzegają, że dobre cechy - takie jak punktualność, dyscyplina - mogą być wykorzystane do złych celów. Inny uczestnik, pamiętający wojnę, zwrócił uwagę, że obóz uznają za takie samo zło zarówno chrześcijanie, jak i osoby odwołujące się do zasad humanistycznego ateizmu.

Duże zainteresowanie wzbudziła wystawa „Drogi do Wolności” prezentowana w sali BHP na terenie Stoczni Gdańskiej. Niemieccy koledzy przyznali, że w realizowanych przez nich programach „Solidarność” nie zajmuje wiele miejsca. Polacy zwrócili uwagę na potrzebę zachowania chronologii: najpierw „Solidarność”, potem mur berliński.

Bardzo interesujący był wykład dr Hanny Labrenz-Weiss dotyczący inwigilacji „Solidarności” przez Stasi. Poprzedziło go wprowadzenie dr Axela Janowitza będącego tak jak dr Labrenz-Weiss pracownikiem BstU (Urząd Gaucka).

Urząd Bezpieczeństwa NRD utrzymywał w Polsce rezydentów, np. w Gdańsku był nim profesor z

Rostocku, który przebywał na seminarium na Politechnice Gdańskiej.

Ciekawą inicjatywę przedstawiła Annegret Ehmann. „Lernen aus der Geschichte” to tytuł przedsięwzięcia, które ma służyć pogłębianiu wiedzy m.in. o II wojnie światowej. W jego ramach realizowanych jest szereg projektów, o których można przeczytać w polskiej mutacji strony: <http://www.uczyc-sie-z-historii.pl>

W ramach konferencji uczestnicy zwiedzili Gdańsk w formie gry miejskiej oraz zamek w Malborku, jako miejsce, gdzie prowadzone są także zajęcia edukacyjne.

Uczestnicy mieli czas wolny tylko wieczorem, ale został on tak zagospodarowany, że przekonali się, ile atrakcji oferuje Trójmiasto. Wysłuchali koncertu organowego, obejrzeli spektakle w ramach 10. Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Plenerowych i Ulicznych oraz musical „Grek Zorba”.

Konferencję zorganizowali: Muzeum Stutthof w Sztutowie, Regionale Arbeitsstellen für Ausländerfragen, Jugendarbeit und Schule, Brandenburg e.V., Instytut Pamięci Narodowej O/Gdańsk, Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, Die Bundesbeauftragte für die Unterlagen des ehemaligen Staatssicherheitsdienstes der DDR, Berlin oraz Ministerium für Bildung, Jugend und Sport, Der Beauftragte für Gedenkstätten, Poczdam.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)



Kolacja powitalna



Próba słuchawek. Będą często potrzebne.